

The Role of Chamab Subdistrict Administrative Organization in Developing the Quality of Life of the Elderly in Chamab Subdistrict, Wangnoi District, Phra Nakhon Si Ayuthaya Province

Jirat Fakkaew¹ Kamalas Yaowanit² and Pisak Kalyanamitra³

¹ Master's student in Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province.

^{2,3} Master of Public Administration Program Faculty of Social Sciences and Humanities, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province.

E-mail: kamonchanok.fak@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8444-1410>

E-mail: kamalas@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1118-4763>

E-mail: pisak@vru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5624-933X>

Received 14/03/2024

Revised 22/03/2024

Accepted 31/03/2024

Abstract

Background and Aims: Thailand has truly entered an aged society since 2005, which has resulted in agencies related to elderly development establishing policies to improve the quality of life for the elderly. These policies assign a significant role to local administrative organizations in implementation. According to the elderly statistics report for Chamab Subdistrict in the fiscal year 2023, there was an increase to a total of 787 elderly individuals. However, current operations lack a clear framework. Therefore, this research aims to (1) study the needs of the elderly in Chamab Subdistrict, Wangnoi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, (2) examine the role of the Chamab Subdistrict Administrative Organization in caring for the elderly, and (3) generate recommendations to enhance the quality of life for the elderly in Chamab Subdistrict, Wangnoi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province.

Methodology: This qualitative research was conducted using in-depth interviews with administrators and officials responsible for promoting the quality of life for the elderly, health workers in Chamab Subdistrict, and individuals aged 60 and above, totaling 20 participants. The tool used was an interview guide with probing questions to facilitate deep conversations. The data collected from these conversations were then analyzed through content analysis.

[737]

Citation:

Fakkaew, J., Yaowanit, K., & Kalyanamitra, P. (2024). The Role of Chamab Subdistrict Administrative Organization in Developing the Quality of Life of the Elderly in Chamab Subdistrict, Wangnoi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 4 (3), 737-758; DOI: <https://doi.org/10.60027/iarj.2024.276155>

Results: (1) The needs of the elderly in Chamab Subdistrict include health, psychological, and social needs. (2) The role of the Chamab Subdistrict Administrative Organization in caring for the elderly encompasses: 1) providing health services, 2) promoting employment/income/welfare benefits for the elderly, 3) fostering community living, and 4) managing the system for quality of life development. (3) Recommendations for promoting the development of the elderly's quality of life in Chamab Subdistrict include: 1) establishing policies to elevate the development of the elderly's quality of life, integrating with other agencies to find continuous development strategies, 2) allocating budgets to cover all aspects of the elderly's quality of life development, 3) conducting home visits to check basic health, and 4) disseminating information comprehensively throughout the subdistrict.

Conclusion: The study draws attention to the various needs—social, psychological, and health—that the elderly in Chamab Subdistrict have. It highlights the role played by the Chamab Subdistrict Administrative Organization in meeting these needs by providing health services, promoting employment and welfare, integrating the community, and managing quality of life. It also makes recommendations for budget allocation, policy creation, home visits, and extensive information sharing in order to ensure ongoing improvement.

Keywords: Role of Subdistrict Administrative Organization; Quality of Life; Elderly

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จิรัชญ์ พักแก้ว¹, กัมลาศ เยาวะนิจ² และภิกค์กดี กัลยาณมิตร³

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

^{2,3}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างแท้จริงมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 เป็นต้นมา ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงาน และจากรายงานสถิติผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น รวม 787 คน ซึ่งการดำเนินงานในปัจจุบันยังไม่มีกรอบบทบาทการดำเนินงานที่ชัดเจน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุ ในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2) ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการดูแลผู้สูงอายุ และ (3) สร้างข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัย: การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งสนทนากับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพตำบลชะแมบ และผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 20 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ ใช้คำถามในการสนทนาเจาะลึก (Probing Questions) นำมาประมวลคำตอบที่ได้จากการสนทนาโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย: (1) ความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ได้แก่ ความต้องการด้านสุขภาพ ความต้องการด้านจิตใจ และความต้องการด้านสังคม (2) องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ มีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุ ดังนี้ 1) การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย 2) การส่งเสริมอาชีพ/รายได้/สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 3) การส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน และ 4) การบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ คือ 1) ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น หาแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ครบทุกด้าน 3) ตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เพื่อตรวจสอบสุขภาพขั้นพื้นฐาน และ 4) ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งตำบล

สรุปผล: การศึกษานี้มุ่งความสนใจไปที่ความต้องการต่างๆ ทั้งด้านสังคม จิตวิทยา และสุขภาพ ที่ผู้สูงอายุในตำบลชะเมาบมี โดยเน้นย้ำบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะเมาบในการตอบสนองความต้องการเหล่านี้ด้วยการให้บริการด้านสุขภาพ ส่งเสริมการจ้างงานและสวัสดิการ การบูรณาการชุมชน และการจัดการคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการจัดสรรงบประมาณ การสร้างนโยบาย การเยี่ยมบ้าน และการแบ่งปันข้อมูลอย่างกว้างขวาง เพื่อให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล; คุณภาพชีวิต; ผู้สูงอายุ

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรที่มีผลกระทบต่อการวางแผนนโยบายการบริหารประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อ สภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างสมบูรณ์ (Aged Society) อธิบายได้ว่า สัดส่วนจำนวนประชากรในวัยทำงานและวัยเด็กลดลงเนื่องจากอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่ผ่านมา อีกทั้งพัฒนาการของอุปกรณ์ ยารักษา ตลอดจนการดูแลสุขภาพ ของคนไทยส่งผลให้ประชากรไทยมีอายุโดยเฉลี่ยที่ยืนยาวขึ้น (ชมพูนุท พรหมศักดิ์, 2556) ซึ่งรัฐบาลของไทยได้กำหนดนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุไว้ในหลายมิติ โดยใช้งบประมาณสำหรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 5,800,667,100 บาท และงบประมาณด้านสุขภาพ โดยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นทุกปี ตามสัดส่วนของผู้สูงอายุ ซึ่งการมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เห็นว่าประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ ที่กำลังจะมาถึง ซึ่งส่งผลกระทบต่อนโยบายของภาครัฐในการจัดสรรสวัสดิการและการบริหารนโยบายการคลังของประเทศในระยะยาว ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ และค่าใช้จ่ายสุขภาพของผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพ เงินบำนาญ ประกันสังคม หรือประกันสุขภาพต่าง ๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เนื่องด้วยแนวโน้มของผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับคนในท้องถิ่น อีกทั้งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เป็นคนในท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งซึ่งทำให้รู้ถึงปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องตามตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะตาม มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ วัชรภรณ์ จันทนกุล (2560) พบว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้านปรากฏผลดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจและด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ตามลำดับ ทำให้การกำหนด

นโยบายภาครัฐต้องร่วมมือกับหน่วยงานรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อีกทั้งกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด ได้ดำเนินการกำหนดนโยบายให้ครอบคลุม 4 มิติ ประกอบด้วยมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม และบริการสาธารณะ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2575) เล็งเห็น ถึงความสำคัญและกำหนดนโยบายเพื่อวางแผน ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติในระยะ 20 ปี และนโยบายที่เกี่ยวข้องสอดคล้องในปัจจุบันและทิศทางในอนาคตจึงได้กำหนดนโยบายเชิงรุกให้ความสำคัญกับ การพัฒนาสังคมเชิงบูรณาการ ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นตามแนวทาง “ประชารัฐ” โดยน้อมนำกับปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย เพื่อให้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติราชการ การติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิผลสำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานสรุปยอดผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวนผู้สูงอายุทั้งสิ้นรวม 787 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ, 2566) และผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลชะแมบ ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้าน เนื่องจากเป็นกลุ่มวัยที่เกษียณอายุการทำงาน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทขององค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลชะแมบเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลชะแมบ ยังมีกรอบของบทบาทที่ยังไม่ปรากฏชัดเจน และผลจากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในการวางแผนหรือนโยบายด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษารูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการดูแลผู้สูงอายุ
3. เพื่อสร้างข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบล ชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ความหมายของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในวัยนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งทางร่างกาย ทางสมอง ทางอารมณ์และทางสังคม จึงเป็นวัยที่ค่อนข้างมากแล้ว ดังนั้น การได้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังกล่าวก็จะช่วยให้ผู้สูงอายุได้ปรับตัวได้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งบุตรหลาน หรือ ผู้ใกล้ชิดที่มีส่วนสำคัญมากในการช่วยให้ท่านปรับตัวได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ มีชนะและคณะ (2560) ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ โดยนับอายุตามปฏิทิน สภาพความเสื่อมทางร่างกายและจิตใจจะมีมากในช่วงระยะนี้ขาดความว่องไว ความจำเสื่อม สภาพร่างกายเสื่อมถอย งานวิจัยของสมพล นวะกะ (2555) สรุปความหมายว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และจิตใจไปในทางเสื่อมลง มีบทบาททางสังคมและกิจกรรมในการประกอบอาชีพลดลง และงานวิจัยของ จินตนา รอดอารมย์ (2554) สรุปความหมายว่า ผู้สูงอายุหมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของวัย สภาพร่างกาย จิตใจและสังคม และมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่สัมพันธ์กัน ผู้สูงอายุแต่ละคน ก็จะมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันตามปัจจัยแวดล้อมของแต่ละบุคคล ผู้สูงอายุมีความสำคัญต่อสังคม คือ เป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อสังคมเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งความรู้ความชำนาญ และเป็นผู้ธำรงไว้ซึ่ง ประเพณี วัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นสายใยสำคัญของครอบครัวอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา อุบโยคิน (2560) กล่าวว่า ผู้สูงอายุเป็นผู้มีบุญคุณต่อลูกหลาน ชุมชน สังคม และต่อ ประเทศชาติ ได้ตระหนัก และรับรู้ว่า ผู้สูงอายุ คือ บุคคลสำคัญ ผู้สืบทอดความเป็นคนไทย พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้สูงอายุ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย และได้กำหนดช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จนถึงช่วงสุดท้ายของชีวิตตามอายุขัย แต่โดยส่วนใหญ่ที่มักใช้กำหนดเกณฑ์ช่วงวัยของผู้สูงอายุ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546) ดังนี้

1. เกณฑ์การกำหนดช่วงวัยของผู้สูงอายุตามองค์การอนามัยโลก

1.1 ผู้สูงอายุ (Elderly) คือผู้ที่มีอายุระหว่าง 60-74 ปี จัดเป็นผู้ที่ยังชราไม่มากเป็นวัยที่สามารถทำงานได้ถ้ามีสุขภาพดี

1.2 คนชรา (Od) คือผู้ที่มีอายุระหว่าง 75-90 ปี ซึ่งถือเป็นผู้ที่ชราแล้ว

1.3 คนชรามาก (Very old) มีอายุ 90 ปีขึ้นไป

ประเภทของผู้สูงอายุ

1) วัยสูงอายุตอนต้น (Young-old) อายุ 60 – 69 ปี

2) วัยสูงอายุตอนกลาง (Middle – old) อายุ 70 – 79 ปี

3) วัยสูงอายุตอนปลาย (Later – old) อายุ 80 ปีขึ้นไป

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1970)

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการด้านวัตถุที่ทำให้เรามีชีวิตอยู่ได้ ความต้องการนี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต้องการ เพื่อการมีชีวิตอยู่ เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้ มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน โดยไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ อาจเรียกความต้องการเหล่านี้ว่าสัญชาตญาณ (Instincts) ซึ่งมีอยู่เหมือนกัน ทั้งคนและสัตว์

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการที่จะได้รับความคุ้มครองอันตราย ทั้งร่างกายและจิตใจ เมื่อมนุษย์มีสิ่งเกื้อกูลในการดำรงชีวิตแล้ว เขาจะเริ่มค้นคว้าหาความปลอดภัย ให้แก่ ชีวิตในลำดับต่อมาโดยทางกาย มนุษย์ต้องการมีชีวิตที่ยืนยาวปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ ส่วนทางจิตก็อยากจะมี จิตใจที่ร่าเริงเบิกบาน แจ่มใส และพยายามหลีกเลี่ยงจากบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง

3) ความต้องการความรักทางสังคม (Social or Belongingness and Love Needs) ความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการขั้นนี้เรียกว่า “ความรัก” เป็นความต้องการที่เราต้องพึ่งพิงผู้อื่น ให้มาชอบ รัก เห็นอกเห็นใจยอมรับและเห็นคุณค่าความสามารถในตัวเองของแต่ละบุคคล เพื่อเราจะได้รู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รักของผู้อื่น

4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Egoistic Needs) ความต้องการที่จะเห็นคุณค่าตัวเอง ความต้องการนี้เป็นความต้องการของคนที่มีจิตใจละเอียดอ่อนลึกซึ้ง มีการพัฒนาด้านจิตใจสูงขึ้นแล้ว รู้จักศึกษาจิตใจตนเอง ควบคุมตนเอง รู้จักใช้ชีวิตให้อยู่เหนืออิทธิพลความต้องการขั้นต่ำกว่าได้

5) ความต้องการได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (Needs for Self – Actualization) ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง และสามารถพึ่งตัวเองได้อย่างเต็มที่ มีพัฒนาการทางจิตในขั้นสูงที่สุด บุคคลต้องการจะเป็นตัวของตัวเอง ต้องการจะออกความคิดด้วยและทำตัวเป็นภาระแก่คนอื่นน้อยที่สุด

2. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดูแลผู้สูงอายุ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดูแลผู้สูงอายุ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 เป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม เท่าเทียม ทั้งถึงและยุติธรรม โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานจัดสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ การดูแลและการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ประกอบด้วย จัดให้มีปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ให้มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจในบั้นปลายชีวิต ให้มีความเป็นอยู่ตามสมควรแก่สภาพ บริการด้านจิตวิทยา บริการทางแพทย์และอนามัย งานอาชีวบำบัด บริการนันทนาการบริการด้านศาสนา บริการด้านการฃาปนกิจ ตลอดจนให้มีสวัสดิการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการจ่ายเงินแบบให้เปล่าตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2554 ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.) จ่ายเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได ให้กับผู้สูงอายุ มีหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้

ผู้ที่มีอายุ 60 - 69 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 600 บาท ต่อเดือน

ผู้ที่มีอายุ 70 - 79 ปี ได้รับเบี้ย ยังชีพคนละ 700 บาท ต่อเดือน

ผู้ที่มีอายุ 80 - 89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 800 บาท ต่อเดือน

ผู้ที่มีอายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 1,000 บาท ต่อเดือน

โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 เป็นต้นไป

3. การจัดสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ความหมายของสวัสดิการสังคมภาครัฐ คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นไม่ว่าโดยส่วนราชการหรือเอกชน ชุมชน เพื่อช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนให้มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี มีสุขภาพและอยู่ในสภาพสังคมที่น่าพึงพอใจ โดยการช่วยเหลือนั้นจะมุ่งให้บุคคลนั้น ช่วยเหลือตนเองได้ และสามารถช่วยผู้อื่นได้ต่อไป การดำเนินกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบการสงเคราะห์ ช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่ประสบความเดือดร้อน ทุกข์ยากไม่สามารถช่วยตนเองได้ ให้มีปัจจัยจำเป็นในการดำรงชีวิตสามารถช่วยตนเองและสังคมได้ สวัสดิการสังคม ยังอาจหมายถึง การกำหนดนโยบายสังคมโดยรัฐที่จะมีผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการได้แก่ 1) การประกันสังคม 2) การประชาสงเคราะห์ และ 3) บริการสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของสมลพร ตะนัน และ ปวิข เณลิวัดน์ (2561) กล่าวว่า การจัดสวัสดิการสังคมสมัยใหม่มีควรพิจารณาจัดให้กับผู้มาใหม่คนแปลกหน้ามากกว่า และไม่ควรให้เป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องมาจากความเดือดร้อน และวิธีที่ช่วยเหลือทางสังคม การแก้ไขปัญหาการพัฒนาการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ความสำคัญของสวัสดิการสังคมภาครัฐ เป็นเครื่องมือการกระจายความมั่งคั่ง และความสุขของคนในชาติ เป็นการลงทุน ทางสังคม (คนมีสวัสดิการดีก็จะทำให้เกิด productivity ที่ดี และลดค่าใช้จ่ายของประเทศในการเี่ยวยารักษาโรคทางกายทางจิต รวมทั้งบาดแผลทางสังคมและจิตวิญญาณ) เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการกระจายอำนาจ เป็นกลไกสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเครือข่าย เป็นเครื่องมือในการสร้างความสมานฉันท์ของชาติ (ผ่านการดำเนินการในระดับชุมชน) เป็นเครื่องมือในการสร้างความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจที่มีต่อพนักงานลูกจ้างของตน ต่อลูกค้า และต่อสังคมโดยรวม รูปแบบของสวัสดิการสังคมภาครัฐ คือการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดสวัสดิการสังคม ที่เหมาะสม เป็นธรรม ทัวถึง เท่าเทียม มีมาตรฐาน สาเหตุที่รัฐจัดให้มีงานสวัสดิการสังคม เพื่อเป็นไปตามแนวคิดรัฐสวัสดิการ เพื่อความเป็นระเบียบและประโยชน์สุขร่วมกันในสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เพื่อความมั่นคงของสังคม เพื่อเกียรติภูมิของประเทศ เพื่อประโยชน์ทางการเมือง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

4. พื้นที่การศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ หมู่ที่ 2 ตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ สองคล่องกับงานวิจัยของอัปสรสิริ เอี่ยมประชา (2560) ได้กล่าวว่า พัฒนาการในวัยผู้สูงอายุ วัยผู้สูงอายุจะอยู่ในช่วง ๖๐ ปี ขึ้นไป ถือเป็นระยะสุดท้ายของชีวิต การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของวัยนี้ เป็นไปในทางเสื่อมลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนี้ 1. พัฒนาการทางร่างกาย ภายนอกผิวหนังจะเหี่ยวย่น ผิวหนังจะแตกแห้ง เส้นเลือดฝอยแตกง่าย ผมและขนจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีขาวและหลุดร่วงง่าย กล้ามเนื้อลีบลง ร่างกาย พันตัวยาก กระดูกเปราะ โลหิต ที่หมุนเวียนไปเลี้ยงอวัยวะทั้งหลายเริ่มลดน้อยลง สมองสังงานช้า ประสิทธิภาพของความจำลดน้อยลง ต่อมต่าง ๆ เสื่อมสภาพลง 2. พัฒนาการทางอารมณ์ อารมณ์ที่พบบ่อย เช่น เศร้า เบื่อหน่าย ท้อแท้ เหงา น้อยใจง่าย สิ้นหวัง หงุดหงิดง่าย เครียด ขี้บ่น เป็นต้น ถ้ารุนแรงมากอาจมีอาการทางจิต เช่น ประสาทหลอน หูแว่ว หวาดระแวง เป็นต้น 3. พัฒนาการทางสังคม ในวัยนี้เซลล์สมองจะเสื่อมลง ถ้าสมองขาดการบำรุงและส่งเสริมการใช้งานที่เหมาะสมแล้ว บางรายอาจประสบปัญหาโรคสมองฝ่อ (Atrophy) ได้มีผลทำความจำเสื่อมสับสนในทุกๆ เรื่อง มีพฤติกรรมแบบถอยหลังกลับเป็นเด็ก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณอร วันทอง และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดการ 2) วิเคราะห์ปัจจัยยืนยันในแบบจำลองสมการโครงสร้าง 3) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการจัดการสวัสดิการ และ 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม คือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลนครหลวงในประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1970) กล่าวว่าความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎีมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs)

ความต้องการของผู้สูงอายุ

1. ด้านสุขภาพ
2. ด้านจิตใจ
3. ด้านสังคม

บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

1. บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ
2. บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ
3. บทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ

อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูล

1.1.1 ประชากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ

1.1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพตำบลชะแมบ และผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดดังตารางแสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลัก

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูลหลัก	จำนวน (คน)
1.	คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	11
2.	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพตำบลชะแมบ	5
3.	ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลชะแมบ	4
	รวม	20

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ตำแหน่ง วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพ ด้านบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ และด้านบทบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

ชุดคำถามในการสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกับและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประเด็นที่สอบถามเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพ ประเด็นที่สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุ สะท้อนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลชะแมบ ประเด็นที่สอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านต่าง ๆ และความพึงพอใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.3 การเก็บข้อมูล

1. ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยแจ้งวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการสัมภาษณ์ และ แจ้งกำหนดการ นัดหมายวันเวลาที่สัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยเข้าพบผู้ให้ข้อมูลหลักตามวัน เวลาที่นัดหมาย และดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมตามประเด็นคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

จากสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมทั้งสิ้น 20 คน ผลการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ มีความต้องการ 3 ด้าน หลัก ๆ คือ

- 1.1 ความต้องการด้านสุขภาพ ด้วยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุจึงต้องการการดูแลให้คำปรึกษา แนะนำ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์และยารักษาโรค

- 1.2 ความต้องการด้านจิตใจ ผู้สูงอายุต้องการความรักความเข้าใจจากบุคคลในครอบครัว ชุมชน สังคม และต้องการการยอมรับนับถือ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม รวมถึงผู้สูงอายุ เป็นศูนย์รวมจิตใจของลูกหลาน คนในชุมชน

- 1.3 ความต้องการทางสังคม ผู้สูงอายุตำบลชะแมบมีความต้องการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และมีความต้องการให้รัฐบาลเพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุในอัตราที่สูงขึ้น ให้สอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น และผู้สูงอายุยังมีความต้องการทางสังคม ต้องการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน รวมถึงรวมกลุ่มถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เด็ก เยาวชน หรือผู้ที่สนใจ ถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ของชุมชนให้แก่คน ในชุมชน

2. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการดูแลผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1. การให้บริการด้านสุขภาพ ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุตำบลชะแมบ ผ่านกิจกรรมให้ความรู้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุตำบลชะแมบ จัดโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ การคัดกรองผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ทำงานร่วมกับหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพในพื้นที่ตำบลชะแมบ และองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้จัดสรรงบประมาณและสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ผ่านอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (อสบ.)

2.2. การส่งเสริมอาชีพ/รายได้/สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วยการส่งเสริมในการฝึกอบรม การประกอบอาชีพ เน้นความสนใจ และความปลอดภัยของผู้สูงอายุเป็นหลัก รายได้ส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุตำบล ชะแมบมาจากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บุตร หลานให้ไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ รวมถึงรายได้จากการผลิตและ ขาย สินค้าที่ตนเองผลิต

2.3. การส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน ร่วมกันทำกิจกรรมออกกำลังกายหรือกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน ของตนเอง

2.4. การบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้สนับสนุน งบประมาณและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสวัสดิการสังคม ดำเนินการสำรวจ คัดกรอง กลุ่มผู้สูงอายุในตำบล ชะแมบ ร่วมกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ อสบ. อสม. และหน่วยงานในพื้นที่ปฏิบัติงาน ด้าน สุขภาพและด้านสวัสดิการสังคม ให้ผู้สูงอายุได้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ที่เป็น ปัจจุบัน

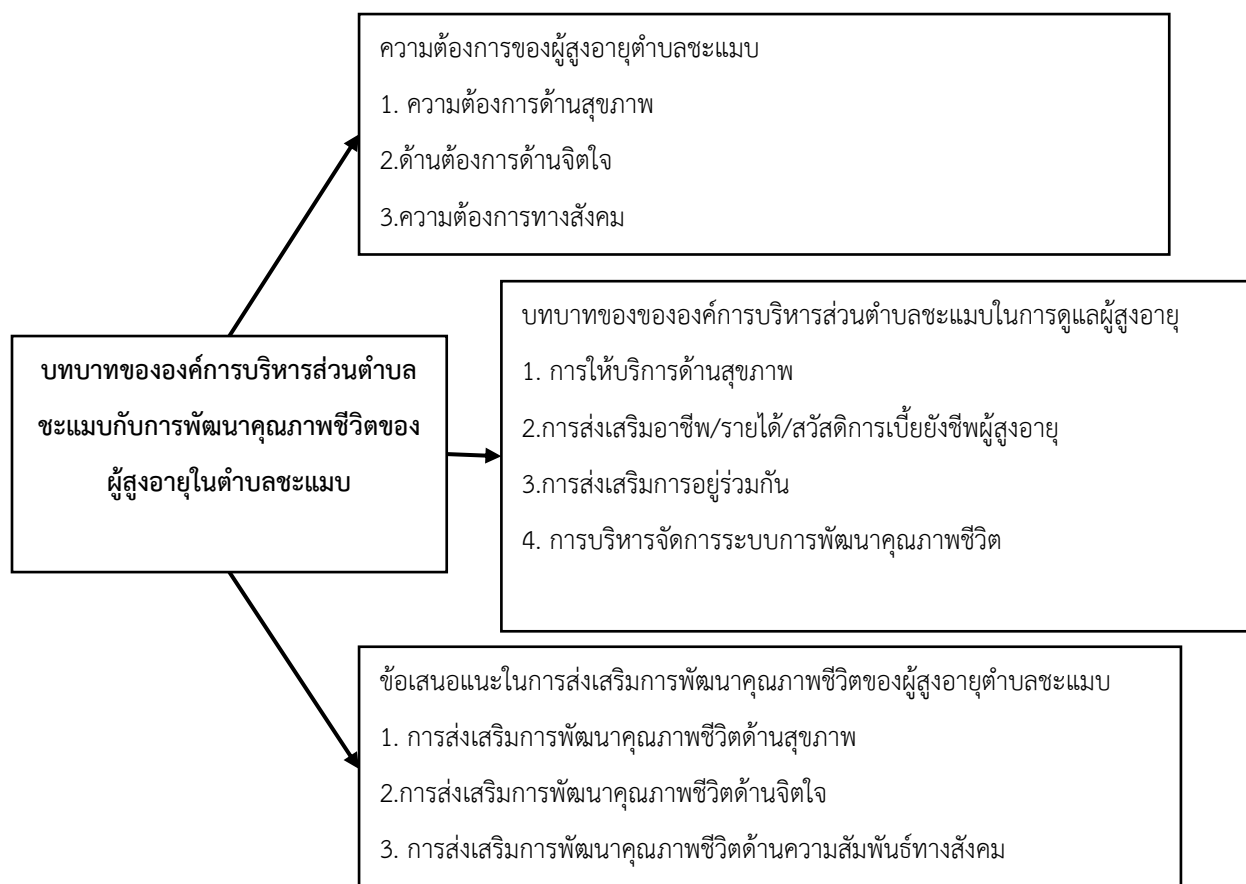
3. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

3.1. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านสุขภาพ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในแผนงานสาธารณสุข มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข และงานด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคม ที่ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย และสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ การจัดสรรงบประมาณ เป็น ค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (อสบ.) ภายใต้การกำกับดูแลของ บุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลชะแมบ ซึ่งได้รับมอบหมาย การ ปฏิบัติงานจากองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบผู้เป็นเจ้าของงบประมาณและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ ในการจัดการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ตลอดจนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อให้บริการด้าน สุขภาพขั้นพื้นฐาน การประเมินสุขภาพเบื้องต้น การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้น การประสานงานเพื่อขอรับ งบประมาณเกี่ยวกับการปรับปรุง/ซ่อมแซมโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้ เหมาะสมและปลอดภัย การจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายในผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เล่นกีฬาตามที่ตนถนัด และสร้างความรักสามัคคีในหมู่บ้านของ ตนเอง พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคน ทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขกายที่ดี สุขภาพจิตที่แจ่มใส

3.2. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านจิตใจ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลชะแมบ ส่วนใหญ่มีความสุขจิตดี การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้านจิตใจ ประกอบไปด้วย 1) การดูแลสุขภาพจิตใจของผู้สูงอายุ ด้วย ตนเอง คือ การจัดการความเครียดของตนเองด้วยการประกอบศาสนกิจตามหลักศาสนาที่ตนนับถือเพื่อทำจิตใจให้ สงบ ไม่วิตกกังวล ไม่คิดฟุ้งซ่าน 2) การดูแลสุขภาพจิตใจของผู้สูงอายุ โดยคนในครอบครัว ชุมชน สังคม คือ การ ได้รับการดูแลจากคนในครอบครัวด้วยความรักและการเอาใจใส่ผู้สูงอายุ จะทำให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกหว่านเหว ไม่รู้สึก

ว่าตนเอง ไร้ค่า ตลอดคนในชุมชน สังคม ที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ให้ความเคารพนับถือท่านในฐานะผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตมานานกว่าคนรุ่นหลัง ชุมชนและสังคมเป็นแหล่งให้ผู้สูงอายุที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่คนรุ่นหลังได้ ผู้สูงอายุจะมีความรู้สึกถึงความภาคภูมิใจในตนเอง

3.3. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้สูงอายุที่มีภูมิสำเนาอยู่ในตำบลชะแมบส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุที่อยู่ติดบ้าน เนื่องจากเป็นกลุ่มวัยที่เกษียณอายุการทำงานแล้ว และผู้สูงอายุที่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ต้องมีจิตใจดี มีความเมตตา กรุณา มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีสุขภาพร่างกายที่ดี สุขภาพจิตใจที่ดี จะส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้สูงอายุ กล่าวคือ การมีสุขภาพร่างกายที่ดีนั้นจะทำให้ผู้สูงอายุพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน สังคม ที่ตนอาศัยอยู่ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีความสุข สนุก สุขภาพจิตใจที่ดีนั้นจะทำให้ผู้สูงอายุ ผ่อนคลายไม่เครียด มีจิตใจที่สงบ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ ที่ชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้จัดขึ้น

แผนภาพที่ 2 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำมาอภิปรายผลการศึกษาโดยวิเคราะห์อ้างอิงจากทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสามารถแบ่งผลการวิจัยได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการในด้านที่สำคัญ ๆ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ความต้องการด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุในตำบลชะแมบส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องสุขภาพเพราะสภาพร่างกายเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของร่างกาย เช่น มีอาการข้อเข่าเสื่อม ปวดเมื่อยตามร่างกาย และมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับสรสิริ เอี่ยมประชา (2560) กล่าวว่า พัฒนาการในวัยผู้สูงอายุจะอยู่ในช่วง 60 ปี ขึ้นไป ถือเป็นระยะสุดท้ายของชีวิต การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของวัยนี้ เป็นไปในทางเสื่อมลงอย่างเห็นได้ชัด (2) ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่ซับซ้อนและเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม สภาพสังคมและประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับความต้องการด้านจิตใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน (Gill, et al., 2017) มีที่มาจากวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาต่าง ๆ ผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ต้องการความรักและความเอาใจใส่จากคนในครอบครัว ชุมชน สังคม และได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีอารมณ์ที่แปรปรวนจึงอาศัยความใจเย็น ความเข้าใจ จากคนในครอบครัว ชุมชน สังคม ที่ตนอาศัยอยู่ (3) ความต้องการทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา อุบโยคิน (2560) ผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลางของจิตใจสำหรับลูกหลาน เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณค่าต่อสังคม เพราะทุกท่าน ได้ผ่านการทำความดีมาแล้วอย่างน้อยที่สุดคือ การได้เลี้ยงดูลูกหลานจนเติบโต เป็นคนดี มีหน้าที่การงานที่ดี นอกจากนี้ผู้สูงอายุต่างก็มีประสบการณ์ชีวิตมากมาย สามารถแยกแยะสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ประสบการณ์ ความรู้เหล่านี้ย่อมสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไปสู่คนรุ่นใหม่อีกได้เป็นอย่างดี ซึ่งความต้องการทางสังคมของผู้สูงอายุ ในตำบลชะแมบ แบ่งออกเป็น 1) ความต้องการด้านสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ มีความต้องการให้รัฐเพิ่มสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น เพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน 2) ความต้องการ ทางสังคม เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีนิสัยชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ต้องการการยอมรับจาก คนในครอบครัว บุคคลอื่น การได้รับการยกย่องจากคนในชุมชน สังคม ที่ตนอาศัยอยู่ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีความภาคภูมิใจในตัวเองจะแสดงออกในรูปของการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการดูแลผู้สูงอายุ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้ดำเนินการจัดให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ในด้านสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย การส่งเสริมอาชีพ/รายได้/สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน และการบริหารจัดการระบบพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบล

ชะแมบ ได้ให้ความสำคัญกับการดูแลผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ทั้งรับฟังปัญหาของผู้สูงอายุ รวบรวมความต้องการในด้านต่าง ๆ นำมากำหนดนโยบายให้ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุมากที่สุด ตลอดจนการวางแผนงาน อย่างถูกต้องไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบมีการจัดบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิต รวมถึงการดูแลผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่การดูแลผู้สูงอายุ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการดูแลผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้ปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมถึงการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ และขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ อื่น ๆ ระดับตำบล ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ (รพ.สต.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตรวจสุขภาพเบื้องต้นของผู้สูงอายุ การคัดกรองผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ ระดับอำเภอ ได้แก่ สำนักงานที่ว่าการอำเภอวังน้อย สำนักงานพัฒนาการอำเภอวังน้อย สำนักงานท้องถิ่นอำเภอวังน้อย และโรงไฟฟ้าวังน้อย ระดับจังหวัด ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบล ชะแมบมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านสาธารณสุข มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (อสบ.) จำนวน 2 คน ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้และแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคระบาดในปัจจุบัน โครงการกีฬาและนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และออกกำลังกายอย่างถูกวิธี เพื่อลดอุบัติเหตุในการออกกำลังกายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ สงวนเสริมศรี (2552) ได้ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการด้านต่าง ๆ ได้แก่ สุขภาพอนามัย การศึกษา ที่อยู่อาศัย การทำงาน นันทนาการ และบริการสังคมพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการด้านสุขภาพ

อนามัยมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องความรู้ในการดูแลสุขภาพ รองลงมาเป็นเรื่องรายได้และ การทำงาน โดยเฉพาะ เรื่องการฝึกอาชีพให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและมีแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ โดยเฉพาะเรื่องความรู้ในการดูแลสุขภาพ รองลงมาเป็นเรื่องรายได้และการทำงาน

2.2 การส่งเสริมอาชีพ/รายได้/สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนด ปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่ให้อำนาจ ในการดำเนินการ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การส่งเสริมอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรม ส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เน้นอาชีพที่สนใจ และเป็นอาชีพที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พายุ นาวาคุระ (2564) ลักษณะของงานและอัตราค่าจ้างที่เหมาะสม เพราะผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการทำงานน้อยกว่าปกติ ทั้งด้านสุขภาพ ด้านร่างกาย การศึกษาและการเรียนรู้ อัตราค่าจ้างที่เหมาะสมสำหรับการจ้างงานของผู้สูงอายุ ควรได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อความเหมาะสม เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับ

2.2.2 รายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ส่งเสริมการทำงานผู้สูงอายุยึดหลักยึดหยุ่นและ สมัยครใจ การจ้างงานควรมีลักษณะยึดหยุ่นทั้งในเรื่องเวลาทำงาน รูปแบบการทำงาน การจ้าง และเงินเดือน การ ส่งเสริมการทำงานผู้สูงอายุควรมีความยึดหยุ่น ยึดหลักความสมัยครใจ โดยมีมาตรการจูงใจและลดอุปสรรคต่อการ จ้าง รวมทั้งการสนับสนุนทั้งด้านกฎระเบียบ กลไกจัดการ ตลอดจนมีนโยบายบำเหน็จบำนาญและการออมที่ ส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุ การช่วยให้ผู้สูงอายุมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพิงบุตรหลาน และภาครัฐ เป็นการช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา อัศวินรินทร์ และ คณะ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุเห็นว่าการทำงานแบบบางเวลา- รายวัน เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการการทำงานแบบยืดหยุ่นของผู้สูงอายุ สามารถ ทำงานได้ตามเงื่อนไข ความต้องการ หรือข้อจำกัดของแต่ละบุคคล และไม่เป็นการผูกมัดในเรื่องระเบียบข้อบังคับ การเข้าทำงานมากจนเกินไป

2.2.3 สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ มีผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 787 ราย (องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ, 2566) โดยการรับ สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รับเป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน เว้นแต่กรณีที่เป็น ในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ นั้นจะดำเนินการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร (ธกส.) เท่านั้น สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการ และส่งผลต่อการดำเนิน ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร สลับสี, และพงษ์พัต วัฒนพงศ์ศิริ (2565) การ วิเคราะห์นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของไทย พบว่า การกำหนดนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุนั้นมุ่งไปที่ผลประโยชน์ สูงสุดทางสังคม โดยเป็นการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีพใน

สังคมได้ การดำเนินนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้มีมาอย่างต่อเนื่อง มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยหน่วยงานภาครัฐระดับต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุให้มากที่สุด และนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสร้างความเป็นธรรมในสังคม ได้สูงสุด นอกจากนี้สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้ดำเนินการสำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะยากลำบากเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งต่อเคสเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

2.3 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน การจัดกิจกรรมทางสังคมจะทำให้ผู้สูงอายุได้พบปะกับผู้อื่นในวัยใกล้เคียงกัน จึงไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ปรับตัวและยอมรับตัวเองได้ง่ายขึ้น สนับสนุนให้พวกเขามีความนับถือในตัวเอง ป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้า แนวทางการจัดกิจกรรมสังคมควรจะต้องมีความหลากหลายและสามารถแก้ปัญหาของผู้สูงอายุได้ เช่น ช่วยดูแลสุขภาพ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุจะลดอุบัติเหตุได้อย่างมาก การทำให้จิตใจสดชื่น มีความภูมิใจในชีวิต จัดการกับสภาวะอารมณ์ เป็นต้น ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีวุฒิภาวะและประสบการณ์อย่างมาก จึงสามารถเป็นที่ปรึกษา แบ่งปันความรู้ให้กับคนรุ่นใหม่ได้ กิจกรรมรูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้สูงอายุได้ตระหนักถึงคุณค่าของตัวเองมากขึ้น ผู้สูงอายุบางท่านมีความสามารถในงานวิชาชีพ เช่น งานฝีมือ แกะสลัก ทำอาหาร ทำขนม สูตรโบราณ เย็บปักถักร้อย การแบ่งปันความรู้เช่นนี้ไม่เพียงแต่ช่วยสืบทอดวิชาชีพให้คงอยู่ แต่ยังทำให้ผู้สูงอายุเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาพร ยุภาศ, และอาภากร ประจันตะเสน (2562) ได้ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ควรมีการสร้างการเข้าใจให้บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวให้เข้าใจธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม ชุมชนควรจัดกิจกรรมผู้สูงอายุมีโอกาสได้สนทนาพูดคุย พบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ จึงได้จัดกิจกรรมให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้สูงอายุ คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิที่ผู้สูงอายุควรได้รับ

2.4 การบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุถือเป็นกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุบางราย มีความพิการร่วมด้วย หน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้บริหารงานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ จึงต้องสำรวจ คัดกรอง กลุ่มผู้สูงอายุทั้งตำบล ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ อสบ. อสม. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และเป็นธรรม มีฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน มีเครือข่ายแกนนำอาสาสมัครผู้นำประจำหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลชะแมบ เพื่อเป็น ผู้ช่วย และให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ และนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพิจารณา ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภียริน สูง, และอภิสิทธิ์ พลแสน (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุหมู่บ้านหนองหญ้าปล้องหมู่ที่ 5 ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิ คือ ด้านร่างกาย ผู้สูงอายุควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้เกี่ยวกับอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการและถูกสุขอนามัย และแนะนำผู้สูงอายุเรื่องการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง ด้านจิตใจ ควรส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุเข้าใจในตัวผู้สูงอายุ ผู้ดูแลเปิดใจรับฟังความกังวลใจของผู้สูงอายุ และมีการอบรมความรู้การดูแลรักษาสุขภาพจิต ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ควรจัดกิจกรรมนันทนาการสานสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อให้ผู้สูงอายุร่วมเล่าปัญหาให้กันฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด

3. จากการศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุและบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบในการดูแลผู้สูงอายุ มีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตำบลชะแมบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1) การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านสุขภาพ วัยสูงอายุ เป็นวัยที่ระบบต่าง ๆ ในร่างกายมีการเสื่อมสภาพ เนื่องจากร่างกายมีความเปลี่ยนแปลงไปมาก บางรายมีปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจร่วมด้วย ก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา การออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ช่วยชะลอความเสื่อมของระบบต่าง ๆ ทั้งยังช่วยเพิ่มความแข็งแรงทนทานให้กับกล้ามเนื้อ ควบคุมการทำงานของระบบต่าง ๆ ให้มีความสมดุล ในบางครั้ง ยังช่วยให้ผู้สูงอายุได้เข้าสังคม การออกกำลังกายของผู้สูงอายุจะต้องออกแบบกฎวิธีและเหมาะสม กับวัย เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุจากการออกกำลังกาย ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่ออกคัดกรองโรคขึ้นพื้นฐานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแผนงานสาธารณสุข มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข และงานด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคม ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย และสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ การจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (อสบ.) ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลชะแมบ ซึ่งได้รับมอบหมายการปฏิบัติงานจากองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบผู้เป็นเจ้าของงบประมาณ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ ในการจัดแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ตลอดจนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ อาทิเช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิวัฒน์ พรวนสุข (2558) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดแพร่ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีกลไกในการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุไปปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดทำแผนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพอนามัยขึ้นมารองรับสังคมผู้สูงอายุ

2) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านจิตใจ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลชะแมบส่วนใหญ่ มีสุขภาพจิตดี การดูแลสุขภาพจิตใจของผู้สูงอายุ ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่สำคัญ ครอบครัวหรือชุมชน หากมีสภาพจิตใจที่ดี จะนำมาซึ่งร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง สิ่งเหล่านี้จะทำให้การใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ เป็นไปได้อย่างราบรื่น และมี

ความสุข การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านจิตใจ โดยคนในครอบครัว ชุมชน สังคม คือ การได้รับการดูแลจากคนในครอบครัวด้วยความรักและการเอาใจใส่ผู้สูงอายุ จะทำให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกหว่านเหว ไม่รู้สึกว้าเหว ไม่รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า ตลอดคนในชุมชน สังคม ที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ให้ความเคารพนับถือท่านในฐานะผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตมานานกว่าคนรุ่นหลัง ชุมชนและสังคมเป็นแหล่งให้ผู้สูงอายุที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่คนรุ่นหลังได้ ผู้สูงอายุจะมีความรู้สึกถึงความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ และอภิมหา ประจักษ์ตาสอน (2562) ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านจิตใจ ชุมชนควรส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานทำหรือมีกิจกรรมร่วมกัน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ควรมีการสร้าง ความเข้าใจ ให้บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวให้เข้าใจธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ เห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุจึงได้จัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุนอกเหนือจากสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้พบปะพูดคุยกันในกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนคติ มุมมองต่าง ๆ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคนผ่านการ จัดกิจกรรม/โครงการ ทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตใจที่ดี ปราศจากความเครียด

3) การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นการเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมของคนทุกช่วงวัยในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น รวมทั้งเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในครอบครัว/ชุมชนระหว่างคนทุกช่วงวัย และมีการพัฒนาระบบกลไกในการคุ้มครองดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนจากชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การท่องเที่ยวและกีฬา การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” องค์การบริหารส่วนตำบล ชะแมบ ได้จัดขึ้นทุกกิจกรรม/โครงการ นอกเหนือสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมการออกกำลังกาย การแข่งขันกีฬาพื้นบ้านสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมการฝึกอบรมอาชีพ โครงการศึกษาดูงาน กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในทุก ๆ ปี การจัดกิจกรรม/โครงการจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ และองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ได้ทำงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชะแมบ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (อสบ.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดูแลส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในทุก ๆ ด้าน ร่วมกันสำรวจ ช่วยเหลือ ผู้สูงอายุให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉริยา แพทย์ศาสตร์ และพัชรินทร์ รุจิรานุกูล (2562) พบว่า ผู้สูงอายุตำบลห้วยน้ำขาว จังหวัดตราด มีระดับคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะ

ผู้สูงอายุรู้สึกพอใจที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสมาชิกในครอบครัว และมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี เทศกาลประจำปี รวมทั้งกิจกรรมพบปะสังสรรค์ต่าง ๆ ภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลชะแมบ ตามความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่ขัดต่ออำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด โดยผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุ และประสานขอรับงบประมาณในการช่วยเหลือ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ครบทุกด้าน

1.3 โครงการตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการตรวจสุขภาพขั้นพื้นฐานเชิงรุกและการตรวจสุขภาพประจำเดือน โดยบูรณาการกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อคัดกรองผู้สูงอายุ ทำการรักษาเบื้องต้นและส่งต่อการรักษา

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ ควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้สูงอายุที่ผู้สูงอายุควรจะได้รับเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้สูงอายุเอง ให้ครอบคลุมและทั่วถึงทั้งตำบล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมพหุวัฒนธรรม ในพื้นที่ตำบลชะแมบ

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายพื้นที่ในการศึกษาวิจัยเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่นำมาเปรียบเทียบ และสามารถนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของตำบลชะแมบ ต่อไป

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). *พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ.
- ขวัญ สงวนเสริมศรี. (2552). *แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล[อบต.] ในจังหวัดพะเยา*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จินตนา รอดอารมณ์. (2554). *ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชมพูนุท พรหมภักดี. (2556). การเข้าสู่สังคมสูงอายุของประเทศไทย (Aging society in Thailand). *บทความวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา*, 3(16),1-23.
- ชลธิชา อัครนิรันดร์ และคณะ. (2563). *โครงการรูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุในภาคเอกชนของไทย : ความยืดหยุ่น ผลผลิตและการคุ้มครอง*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา อุปโยคิน. (2560). *ความสุขของผู้สูงอายุ*. Retrieved on 3 March 2014 from:
www.Thaicam.go.th/index.php
- พรรณอร วันทอง, จีระ ประทีป, และกิตติพงษ์ เกียรติวัชรชัย. (2563). รูปแบบการจัดการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 8(2),656-670.
- พายุ นาวากระ. (2564). *แนวทางการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุของบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี*. *วารสารมนุษยสังคมสาร (มมส)*, 19(3),21-42.
- ภาณุวัฒน์ มีชนะ, นิชชาภัทร ชันสาคร, ทศนีย์ ศีลาวรรณ, ทศนีย์ รวีวรกุล, เพ็ญศรี พิชัยสนธิ. (2560). การเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุคุณภาพ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 11(1), 259-71.
- กัยริน ชุง, และอภิสิทธิ์ พลแสน. (2562). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุบ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*. การศึกษาอิสระศิลปศาสตรบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ภูมิวัฒน์ พรวนสุข. (2558). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแพร่*. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์*, 10(1), 77-87.
- ยุภาพร ยุภาศ, และอาภากร ประจันตะเสน. (2562). *แนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 38(6), 104-110.

- วัชรารณณ์ จันทรกุล. (2560). บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 8(1), 448-459.
- สมพล นวะกะ. (2555). ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*.
- สมลพร ตะน่าน และปวิช เฉลิมวัฒน์. (2561). การจัดสวัสดิการและความต้องการของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี. *วารสารการประชุมวิชาการเสนอมผลงานวิจัยระดับชาติ*, 1(2), 1189- 1195.
- สุรีย์พร สลับสี, และพงษ์พัทธ์ วัฒนพงศ์ศิริ. (2565). การวิเคราะห์นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของไทย. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 4(3), 253-262.
- องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ. (2566). *รายงานประจำปี 2566*. พระนครศรีอยุธยา: สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ.
- อัฐณญา แพทย์ศาสตร์และพัชรินทร์ รุจิรานุกุล. (2562). แนวทางการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตด้านจิตใจและความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้สูงอายุในตำบลห้วยน้ำขาว จังหวัดตราด. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 13(1), 119-128.
- อัปสรลลิตา เอี่ยมประชา และสุตารัตน์ เปรมชื่น. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 6(1), 159-170.
- Gill, T., Kim, H.J., & Ranaweera, C. (2017). Ethnic Stereotyping in Service Provision: When Do Stereotypes Affect the Performance Expectations and Evaluation of Ethnic Service Providers? *Journal of Service Theory and Practice*, 27 (3), 520-546. <https://doi.org/10.1108/JSTP-03-2016-0056>
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd edition. New York: Harper & Row.

